

фондові ринки можуть втратити актуальність, а нові цифрові системи визначатимуть вартість активів.

Висновок: Обговорення тез конференції показує, що проблема економічної сингулярності є багатогранною і вимагає міждисциплінарного підходу. Трансформація фінансової системи під впливом технологій відкриває нові можливості, але водночас ставить перед суспільством і державами серйозні виклики. Глибоке розуміння цих процесів і своєчасне реагування на зміни є запорукою стабільного розвитку економіки та соціальної справедливості у глобальному масштабі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дослідження Міністерства освіти Великобританії, листопад 2023р. URL: https://assets.publishing.service.gov.uk/media/656856b8cc1ec500138eef49/Gov.UK_Impact_of_AI_on_UK_Jobs_and_Training.pdf
2. Книга «Майбутнє без капіталізму: сучасна криза і альтернативи ринковій економіці». URL: https://www.cslr.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Future-without-capitalism_-crisis-and-alternatives.pdf
3. Гостьова лекція на тему “Цифрові гроші: нова ера фінансів” 10 грудня 2024р. URL: <https://zh.uu.edu.ua/hostova-lektsiia-na-temu-tsyfrovi-hroshi-nova-era-finansiv>
4. Офіційний онлайн-ресурс Енді Сталмана URL: <https://andystalman.com/en/the-subscription-economy-having-it-all-and-having-nothing>

Євген ДОЦЕНКО

*Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди,
Харків, Україна
docenko6996@gmail.com*

ГЕНДЕРНІ КОЛІЗІЇ У ТРУДОВОМУ ПРАВІ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ЦІННІСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Сучасне українське суспільство перебуває у часовому вимірі, коли трапляються важливі, майже фундаментальні зміни у системі цінностей, котрі кардинально впливають на взаємини у соціальній та трудовій сферах. Гендерні аспекти викликають особливий інтерес, оскільки становлять ключовий механізм відображення глибокої трансформації суспільства. Цей феномен стосується як цінностей, так і норм, що закріпилися на рівні загальноприйнятих стандартів. Гендерні колізії у сфері праці не лише демонструють поточні протиріччя, а й виступають так званим своєрідним дзеркалом, яке відображає зміни в уявленнях українського суспільства щодо справедливості, рівноправності, гідності людини.

Задля того, щоб розібратися в проблемі гендерної дискримінації та прослідкувати за ціннісними трансформаціями у суспільстві, варто розглянути питання у контексті його історичного розвитку. Це, безперечно, доведе, що сучасна Україна активно докладає зусиль для реалізації процесу інтеграції щодо міжнародних правил та вимог, котрі, у свою чергу, слугують гарантом гендерної рівності у суспільстві. Попри декларації, конвенції, міжнародно-правові акти, у трудових відносинах все одно, на жаль, спостерігається безліч випадків дискримінації. Вона, як правило, проявляється у двох формах, де перша – прихована, а друга – відкрита. Це демонструє нам процес, який відомий під назвою «розсинхронізація». Це означає, що існує велика невідповідність між проголошеними принципами та повсякденною робочою реальністю.

Гендерні колізії, як правило, проявляються через нерівність у заробітній платі між жінками та чоловіками. Є цікавий афоризм, котрий звучить як ефект “скляної скелі”. Вперше цей термін було засновано у 1980-х роках задля опису дискримінаційних практик, які не давали жінкам можливості піднятися вище певного рівня на робочому місці. У наш же час, завдяки цьому ефекту, ми можемо спостерігати як саме працюють так звані професійні упередження та які труднощі виникають у гармонійному поєднанні роботи та родинного життя. Але тут також не все так легко. Ми можемо дивитися на цю проблему під різним призматичним кутом. З одного боку, суспільні ідеали неспішно коригуються в бік гендерної рівності, але, дивлячись з протилежного боку, консервативні підвалини все ще задають характерний тон у практичних рішеннях роботодавців та веденні соціальної політики.

Філософсько-антропологічна рефлексія надає змогу розглянути гендерні суперечності не тільки як питання правової точки зору, а й як феномен аксіологічних трансформацій. Тільки через призму людських цінностей стає глибшим розуміння актуальних викликів не тільки в українському трудовому праві, а і й у всьому суспільстві у цілому. Перетворення аксіологічних орієнтирів соціуму потребує введення змін до виміру правового простору. Це означає, що так званий простір зобов’язаний реагувати на виклики сучасності в сфері гендерної рівності.

Через те, що ми живемо у час діджиталізації, я не можу обійти стороною і не розглянути більш детальніше цей аспект. Цифровізація, з одного боку, створює нові перспективи для усунення гендерної нерівності завдяки створенню умов гнучкого графіку зайнятості та загалом організації умов праці та робочого процесу. Проте, якщо ми подивимося з іншого боку, можна побачити, що наявні стереотипи та форми дискримінації можуть поглиблюватися, через те, що існує незрозумілість алгоритмів вирішення та

ухвалення рішень. Отже, через наведені вище факти, я вважаю, що саме цифрова трансформація має брати до уваги ціннісні орієнтири суспільства, а на першому плані мають виокремлюватися засади, що базуються на принципах рівності та справедливості.

Провівши прозорий та чіткий аналіз гендерних колізій в трудовому праві України, нам надається можливість відігравати роль спостерігача, який бере участь у процесі ілюстрації нинішніх змін цінностей суспільства. Подолати складнощі, що з'являються у чітко зазначених колізіях – реально. Це можна зробити використовуючи цілісний підхід, що зважає на історичний бекграунд та актуальні соціальні зміни. Для вирішення гендерних питань нам не обійтись без філософсько-антропологічного ракурсу, бо саме він спрямований на утвердження цінностей людської гідності та гендерної рівності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Амджадін Л.М., Костенко О.Ю., Лібанова Е.М., та інші. Гендерні перетворення в Україні. Київ: Надруковано в ТОВ «АДЕФ-Україна», 2007. 165 с. URL: https://gender.org.ua/images/lib/genderni_peretvorenniya.pdf
2. Клименко М. В. Гендерна рівність у трудових правовідносинах: питання сьогодення. // Актуальні проблеми держави і права. 2021. С. 77–82.
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 06.10.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text
4. Крочук М.І. Гендерна рівність як складова загального принципу рівності. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. № 4. 2011. С. 464–471.
5. Пищуліна О. Гендерна рівність і розвиток: погляд у контексті європейської інтеграції. Київ: Видавництво “Заповіт”, 2016. 244 с. URL: <https://razumkov.org.ua/upload/Gender-FINAL-S.pdf>
6. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків: Закон України від 19.12.2024 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>

Микола КОВАЛЕНКО

*Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди,
Харків, Україна
3355400693@mail.gov.ua*

ПРАВОВІ ПРАКТИКИ САМОПІЗНАННЯ: МІЖ ЕТИКОЮ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА СУСПІЛЬНОЮ НОРМОЮ

З давніх часів людина прагнула пізнати світ і саму себе у цьому світі, тому феномен самопізнання вже давно став предметом багатьох міждисциплінарних досліджень. Протягом життя людина намагається зрозуміти власні особливості